

Schoolondersteuningsprofiel voor SO afdeling

Versie 1.0 / maart 2018

Omslag

Naam school   brede zorgschool de Cambier
Versie / datum   15-03-2018

Inhoudsopgave:

1. Passend onderwijs voor elke leerling
2. Passend onderwijs in onze school
3. Verbinding met het samenwerkingsverband
4. Onze ontwikkelambities passend onderwijs

1. Passend onderwijs voor elke leerling

Alle kinderen krijgen de onderwijsondersteuning die zij nodig hebben

Vanuit dit uitgangspunt hebben de schoolbesturen in de Betuwe de handen ineengeslagen. In het samenwerkingsverband Betuws Passend Primair Onderwijs (BePO) dragen de schoolbesturen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor goede onderwijsvoorzieningen in de regio. Deze krachtenbundeling sluit aan op landelijke ontwikkelingen: vanaf 1 augustus 2014 heeft elk schoolbestuur 'zorgplicht passend onderwijs'. Dit wil zeggen dat schoolbesturen wettelijk verplicht zijn alle kinderen passend onderwijs te bieden op de eigen school of een andere school. Door samen te werken kunnen de scholen zorg dragen voor een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen zodat elk kind onderwijsondersteuning krijgt die aansluit bij zijn/ haar onderwijsbehoeften.

Zo thuisnabij mogelijk

Uitgangspunt van alle betrokkenen in het samenwerkingsverband is dat kinderen zoveel mogelijk op de reguliere basisschool in de eigen leefomgeving met succes het onderwijs kunnen doorlopen. Dit lukt niet altijd en sommige kinderen zijn aangewezen op een school voor gespecialiseerd basisonderwijs (speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs). Het samenwerkingsverband stelt vast of een leerling toelaatbaar is tot deze vorm van onderwijs en werkt daarom nauw samen met deze onderwijsinstellingen. De zorg voor leerlingen is niet alleen de verantwoordelijkheid van het onderwijs. Daarom werken de scholen van het samenwerkingsverband intensief samen met de gemeenten en met de partners uit de jeugdgezondheidszorg en de jeugdhulp.

Op maat onderwijs en ondersteuning

De onderwijsbehoefte van kinderen varieert: meestal is 'het standaard onderwijsprogramma' afdoende, soms is extra ondersteuning nodig. Voor sommige kinderen is een tijdelijke of langdurige plaatsing op een (zeer) gespecialiseerde onderwijsinstelling de juiste benadering.

In het samenwerkingsverband onderscheiden we 3 niveaus van onderwijs en ondersteuning:

- ☞ *Basisondersteuning:* Dit is het (standaard) onderwijsprogramma dat de leerkrachten in elke reguliere basisschool van het samenwerkingsverband aan de leerlingen aanbieden.
- ☞ *Plusondersteuning:* Sommige kinderen zijn prima op hun plaats in een reguliere basisschool, maar hebben (tijdelijk of langdurig meer dan basisondersteuning nodig om de wettelijk vastgestelde kerndoelen te kunnen halen. Op grond van het persoonlijk ontwikkelingsperspectief krijgen zij extra ondersteuning in de eigen school. Eventueel worden hiervoor middelen (expertise en/of geld) vanuit het samenwerkingsverband ingezet. Op deze manier kunnen deze kinderen op een verantwoorde wijze thuis nabij de onderwijsondersteuning krijgen die zij nodig hebben en die aansluit op de specifieke onderwijsbehoefte.
- ☞ *Speciale ondersteuning:* Een zeer kleine groep kinderen heeft te maken met een complexe pedagogische en/of onderwijskundige problematiek. Daarom is tijdelijke of langdurige plaatsing op een school voor gespecialiseerd basisonderwijs de aangewezen onderwijsplek voor deze kinderen. Ook bij deze kinderen is het ontwikkelingsperspectief leidend voor de vorm en intensiteit van de onderwijsondersteuning.

2. Passend onderwijs in onze school

Wij bieden speciale ondersteuning op maat

De onderwijsondersteuning die wij onze leerlingen bieden stemmen we af op de leer- en ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling. We richten het onderwijs zo in dat elke leerling zich in een ononderbroken ontwikkelingsproces kan ontwikkelen. Het onderwijs dat we geven richt zich op de verschillende ontwikkelingsgebieden die voor de leerling van belang zijn: cognitief (taal en rekenen); sociaal emotioneel, motorisch, zelfredzaamheid en werkhouding. Wij bieden onze leerlingen de onderwijsondersteuning die aansluit op het vastgestelde ontwikkelingsperspectief. Het bereiken van de wettelijk vastgestelde kerndoelen vormt hierbij het na te streven perspectief. Wij trekken samen op met de ouders en/of verzorgers van onze leerlingen. We werken optimaal samen met de instellingen en scholen waar onze leerlingen vandaan komen en de andere scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs in het samenwerkingsverband. Door intensief samen te werken zorgen we ervoor dat elke leerling zo dicht mogelijk bij de eigen leefomgeving de onderwijsondersteuning krijgt die zij of hij nodig heeft. Dit maakt het mogelijk dat elke leerling zoveel mogelijk kan opgroeien in en deelnemen aan de vertrouwde lokale omgeving. Wanneer dit voor onze leerling gewenst is werken wij samen met gespecialiseerde scholen buiten het samenwerkingsverband en met instellingen uit de jeugdhulp.

Onze mogelijkheden

Het onderwijs op de brede zorgschool de Cambier stemmen we af op de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling. Wij bieden in onze school speciale ondersteuning aan leerlingen met een verstandelijke beperking, vaak gecombineerd met meerdere beperkingen op verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals communicatief, sociaal emotioneel, lichamelijk en zintuigelijk gebied die al dan niet het gevolg zijn van een syndroom of stoornis. De school wil een grote mate van beschutting en bescherming bieden.

De school hanteert daarbij de volgende uitgangspunten in haar visie:

- Ieder mens heeft recht op een volwaardige plaats binnen onze samenleving en moet zoveel mogelijk gebruik kunnen maken van normale voorzieningen en waar nodig van speciale voorzieningen.
- Ieder mens is uniek en heeft recht gerespecteerd te worden zoals hij is. Wij gaan uit van de gelijkwaardigheid van mensen, waarin ruimte is voor aanleg, eigenheid en het maken van keuzes.
- Onze school zal de leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op hun maatschappelijke toekomst door hen te stimuleren in een zo groot mogelijke zelfstandigheid.
- De school streeft op basis van gelijkwaardigheid een open en duurzame samenwerking met ouder(s)/verzorger(s) na. Beiden respecteren eigen verantwoordelijkheden en deskundigheid van elkaar om tot een zo optimaal mogelijke samenwerking te komen.

We richten het onderwijs zo in dat elke leerling zich in een ononderbroken ontwikkelingsproces kan ontwikkelen en houden daarbij rekening met de specifieke aard van hun beperking. Dit doen we door onze leerlingen de onderwijsondersteuning te bieden die aansluit op hun persoonlijk ontwikkelingsperspectief. Dit ontwikkelingsperspectief is speciaal ontwikkeld voor mensen met een verstandelijke beperking, dat niet alleen kijkt naar IQ maar ook naar de vorm en intensiteit van ondersteuning die nodig is om zelfstandig te kunnen functioneren. Voor het opstellen van het ontwikkelingsperspectief wordt gebruik gemaakt van een samenhangend systeem van (waar mogelijk) genormeerde instrumenten en wordt één maal per jaar geëvalueerd en met ouders en/of verzorgers besproken. Het bereiken van de wettelijk vastgestelde kerndoelen vormt hierbij het na te streven perspectief. Het onderwijs dat we geven richt zich op de verschillende ontwikkelingsgebieden die voor de leerling van belang zijn: cognitief (taal en rekenen), sociaal emotioneel, motorisch, zelfredzaamheid en werkhouding.

Wij trekken samen op met de ouders en/of verzorgers van onze leerlingen. We werken optimaal samen met de instelling waar onze leerlingen vandaan komen en de andere scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs in het BePo samenwerkingsverband. Wanneer dit voor onze leerling gewenst is werken wij samen met gespecialiseerde scholen buiten het samenwerkingsverband en met instellingen uit de jeugdzorg. Door intensief samen te werken zorgen we ervoor dat elke leerling zo dicht mogelijk bij de eigen leefomgeving de onderwijsondersteuning krijgt die hij of zij nodig heeft. Dit maakt het mogelijk dat elke leerling zoveel mogelijk kan opgroeien in en deelnemen aan de vertrouwde lokale omgeving.

Wij hebben in onze school veel mogelijkheden om elke leerling passend onderwijs te bieden. Wij kunnen veel doen maar niet alles. Sommige leerlingen hebben andere (zeer) specialistische ondersteuning nodig dan wij kunnen bieden. Hier lopen wij in onze school tegen grenzen aan. We beschrijven hieronder wat we in onze school kunnen bieden en waar hierbij onze grenzen liggen. We beschrijven wanneer de hulpvraag van de leerling de mogelijkheden van onze school aantoonbaar te boven gaat. Dit markeert de situatie waarbij we in samenspraak met ouders en/of verzorgers op zoek gaan naar een andere meer passende leeromgeving voor de leerling. In dit geval kunnen we natuurlijk eerst een beroep doen op de gezamenlijke expertise van de speciale scholen voor leerlingen met een verstandelijke en lichamelijke beperking binnen Onderwijsgroep Punt Speciaal waarvan wij deel uitmaken. Deze gezamenlijke expertise kan ingezet worden om de mogelijkheden en grenzen van een passende leeromgeving, al dan niet binnen de school, te bekijken.

Wij bieden speciale ondersteuning aan onze leerlingen

In onze school bieden wij leerlingen (zeer) speciale onderwijsondersteuning. Deze bestaat uit een (zeer) gespecialiseerd onderwijsprogramma (leerstofaanbod, didactische aanpak, pedagogische aanpak, klassenmanagement, schoolklimaat) dat aansluit op de speciale (individuele) hulpvragen van onze leerlingen. De speciale onderwijsondersteuning sluit aan op het persoonlijk ontwikkelingsperspectief van de leerling. Onze inspanningen zijn erop gericht dat de leerlingen zoveel mogelijk de wettelijk vastgestelde kern-doelen behalen. Speciale ondersteuning bestaat uit arrangementen. Afhankelijk van de onderwijsbehoeften bieden wij onze leerlingen 3 typen van arrangementen aan.

A. Speciaal arrangement:

Dit is het onderwijsprogramma dat elke leerling in de groep volgt inclusief de daarmee samenhangende intensieve ondersteuning. Voor de meeste leerlingen is het speciale arrangement voldoende om de doelen uit het persoonlijk ontwikkelingsperspectief te kunnen behalen.

B. Intensief speciaal arrangement

Dit arrangement is bedoeld voor onze leerling die niet genoeg heeft aan het speciale arrangement. Deze leerling heeft zeer specifieke onderwijsbehoeften en daarmee samenhangend zeer intensieve individuele ondersteuning nodig om de doelen uit het persoonlijk ontwikkelingsperspectief te kunnen behalen. Bij de inhoudelijke vormgeving van het intensief arrangement zet de leerkracht zeer specialistische expertise en programma's in.

C. Verdiept speciaal arrangement

Dit arrangement is bedoeld voor onze leerlingen die te weinig hebben aan het speciale arrangement omdat zij meer aan kunnen. Bij de inhoudelijke vormgeving van het verdiept arrangement zetten onze leerkrachten specialistische expertise en programma's in.

Wij bieden speciale ondersteuning van goede kwaliteit

De onderwijsondersteuning die wij onze leerlingen bieden is van een goede kwaliteit. Wij hanteren in onze school de kwaliteitstandaard die we binnen BePO hiervoor hebben vastgesteld en die aansluit op de landelijke normen van de onderwijsinspectie. We onderscheiden de volgende vijf kwaliteitsaspecten die zichtbaar en aantoonbaar in onze school beschikbaar zijn.

A. Opbrengsten

De opbrengsten van onze school liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van onze leerling populatie verwacht mag worden.

- Aan het einde van de schoolperiode bereiken de leerlingen een eindniveau dat voldoet aan de landelijke standaarden voor leerresultaten.
- Aan het einde van de schoolperiode bereiken de leerlingen een eindniveau dat voldoet aan de landelijke standaarden voor sociale opbrengsten.
- De gerealiseerde uitstroombestemmingen van de leerlingen liggen tenminste op het niveau van de landelijke standaarden voor opbrengsten.
- De school voldoet aan de landelijke standaard voor bestendinging.

B. Onderwijsleerproces

De wijze waarop wij het onderwijsleerproces in onze school vorm geven heeft de volgende kenmerken.

- De leerstofinhouden die we aanbieden bereiden onze leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.
- Onze leerkrachten geven de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.
- Ons schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.
- Onze leerkrachten leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taak betrokken.
- Onze leerkrachten stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

C. Opbrengstgericht werken & extra ondersteuning

Onze school begeleidt de leerlingen aan de hand van hun ontwikkelingsperspectief zodat zij zich naar hun mogelijkheden ontwikkelen.

- Wij stellen bij de plaatsing van de leerling binnen zes weken een persoonlijk ontwikkelingsperspectief op en vast.
- Onze leerkrachten voeren het onderwijs en de ondersteuning planmatig uit.
- Wij gebruiken een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
- Onze leerkrachten volgen en analyseren systematisch de voortgang in ontwikkeling van de leerlingen.

D. Ondersteuningstructuur

De leerlingen die dat nodig blijken te hebben krijgen extra ondersteuning in de vorm van een intensief of verdiept speciaal arrangement.

- Wij signaleren vroegtijdig welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben.

- Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens en het ontwikkelingsperspectief bepalen we de aard van de extra ondersteuning.
- De leerkracht voert eventueel in samenwerking met andere teamleden de extra ondersteuning uit.
- Wij evalueren regelmatig de effecten van de geboden extra ondersteuning.
- Onze school werkt structureel samen met andere ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingenniveau onze kerntaak overschrijden.

E. Kwaliteitszorg

Onze school hanteert een systeem van kwaliteitszorg met de volgende kenmerken.

- Het schoolteam heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van onze leerling populatie.
- We evalueren periodiek de resultaten van het geboden onderwijs en de ondersteuning aan onze leerlingen.
- We werken systematisch aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.
- De voorwaarden voor de zorg voor kwaliteit zijn in onze school aanwezig (o.a. visie op onderwijskwaliteit, op kwaliteitgerichte schoolleiding, professionele cultuur, betrokkenheid belanghebbenden).
- Onze school legt jaarlijks verantwoording af over de gerealiseerde onderwijskwaliteit aan belanghebbenden waaronder BePO.

Wij maken gebruik van specialistische programma's en expertises

In onze school werken we in het team intensief samen om de speciale ondersteuning te bieden aan leerlingen en ouders en/of verzorgers op het beoogde kwaliteitsniveau.

Speciale ondersteuning op meerdere vlakken ligt diep geworteld in de organisatie van de school. Zo wordt er in kleine groepen gewerkt waarvan de groepsgrootte is aangepast op de ondersteuningsbehoefte (gemiddeld 12+1) en is er naast een groepsleerkracht meestal ook een klassenassistent en/of zorgondersteuner aanwezig. Dit maakt het mogelijk om te werken met groepen waarin leerlingen zitten die extra begeleiding nodig hebben bij verzorging of verpleging. Evenals zeer kleine groepen voor moeilijk plaatsbare leerlingen vanwege hun moeilijk verstaanbaar gedrag.

De groepsleiding biedt in de klas veel structuur en wordt (intern en extern) geschoold met betrekking tot gedrags- en leerproblemen en het kunnen omgaan met complexe problematieken. Ze heeft een grote betrokkenheid bij ernstige problematiek en kan vraag gestuurd werken, oftewel altijd inspelen op de individuele mogelijkheden van de leerlingen. Leerkrachten kunnen diagnosticerend onderwijzen, handelingsgericht en opbrengstgericht werken en interdisciplinair handelen. Voor bewegingsonderwijs, dramatische expressie en techniek zijn er vakleerkrachten aanwezig. Voor extra ondersteuning aan een leerling in de vorm van begeleiding, verzorging of verpleging, kunnen ouders en/of verzorgers een zorgondersteuner van zorginstelling 's Heeren Loo inzetten (betaald vanuit PGB). Daarnaast kunnen zowel ouders en/of verzorgers als leerkrachten een beroep doen op ons **zorgteam** dat bestaat uit een **teamleider, orthopedagoog, psychologisch assistent en intern begeleider**. Ook een **schoolarts** is nauw verbonden met dit zorgteam dat om de week op school overlegt. Naast de reguliere en speciale onderzoeken op aanvraag, onderhoudt de schoolarts het contact met medisch specialisten van het ziekenhuis Rivierenland te Tiel, waaronder revalidatieartsen. Leerkrachten hebben

minimaal twee maal per jaar structureel overleg met het zorgteam over alle leerlingen en kunnen altijd een hulpvraag indienen voor advies en ondersteuning.

Binnen het schoolteam hebben we de beschikking over de volgende specialistische programma's en expertises. Voor de volledigheid zijn deze gekoppeld aan de vakgebieden van het ontwikkelingsperspectief, aangevuld met medische ondersteuning. Alle vakgebieden beschikken over een leerlijn, waarmee leerlingen gevolgd en doelen gesteld worden.

De afstemming van inhoud, inrichting, organisatie van de onderwijsleersituaties en voor de begeleiding van leerkrachten kan ondersteuning geboden worden door de **intern begeleider. School Video Interactiebegeleiding (SVIB) en coach** kan ingezet worden bij ondersteuning van leerlingen met een speciale begeleidingsvraag.

Ondersteuning voor de vakgebieden:

Taal:

Leerkrachten van brede zorgschool de Cambier werken met verschillende (aangepaste) taal- en leesmethodes en passen het tempo en de instructie aan aan de individuele vraag van de leerling. Daarnaast kan voor kinderen met taal-, spraak- en communicatieproblemen ondersteuning (in samenwerking met de Driestroom) worden geboden door een **logopediste**. Zij werkt nauw samen met de **communicatiedeskundige van de school**. Laatstgenoemde stemt het communicatieniveau af op dat van de leerlingen. Zij begeleidt en schoolt onderwijzend personeel (en ouders en/of verzorgers) in het communiceren met gebaren, foto's en pictogrammen.

De school werkt nauw samen met de **bibliotheek**. Dit met behulp van een combinatiefunctionaris, die zowel op de school als op de bibliotheek werkt en verbindende activiteiten regelt en uitwerkt.

Rekenen:

Leerkrachten werken met verschillende rekenmethodes. Zij passen tempo, aanpak, instructie en verwerking aan aan de individuele leerling. Daarnaast heeft de school de mogelijkheid om het geleerde in de praktijk toe te passen door gebruik te maken van realistische hulpmiddelen en situaties zoals bijvoorbeeld in **praktijklokalen, het winkeltje en het restaurant**.

Sociaal emotionele ontwikkeling:

Alle leerkrachten zijn, in de basis, **geschoold in het omgaan met gedrags- en persoonlijkheidsstoornissen**. Vanaf medio 2014 (nieuwbouw) heeft elk klaslokaal de beschikking over een extra **afgeschermd ruimte** in directe verbinding met de klas, om leerlingen persoonlijk te kunnen begeleiden. Enkele leerkrachten hebben zich gespecialiseerd als **gedragsdeskundige** of **autismedeskundige**. Een aantal leerkrachten zijn gespecialiseerd in ondersteuning van weerbaarheidsproblemen, speciaal voor mensen met een verstandelijke beperking, in de vorm van een psycho fysieke werkwijze: **Rots en Water**. Deze training kan ingezet worden naar aanleiding van een hulpvraag bij alle leerlingen en structureel in de bovenbouw SO en brugklas VSO. Daarnaast is er een **orthopedagoog** in dienst. Zij adviseert en begeleidt leerkrachten, leerlingen en ouders en/of verzorgers op gebied van gedrag en kan verwijzen naar bijvoorbeeld ondersteuning

door middel van **spel-, muziek-, creatieve, beeldende en psychomotorische therapie**. Ook deze ondersteuningsmogelijkheden zijn (in samenwerking met 's Heeren Loo) op school aanwezig. De therapieën kunnen plaats vinden onder schooltijd en in speciaal daarvoor ingerichte ruimtes in het gebouw. De therapeuten werken nauw samen met de leerkrachten. Zodat wat in de therapie is aangeleerd, in de klas geoefend kan worden.

Zelfredzaamheid

Door leerkrachten en assistentes wordt dagelijks veel tijd ingeruimd voor zelfredzaamheid van leerlingen. Leerlingen kunnen daarin extra ondersteund (in samenwerking met s' Heeren Loo) worden door de inzet van **Zorgondersteuners**. Een andere vorm van ondersteuning in zorg, in samenwerking met De Driestroom is het inzetten van **Discrete Trial Training (DTT)**. Deze specifieke training is voor leerlingen met een autistisch spectrumstoornis om dagelijkse vaardigheden aan te leren. Ook ondersteuning van **zindelijkheidsstraining** kan binnen de school gerealiseerd worden. De therapieën en trainingen kunnen onder schooltijd en in het gebouw plaatsvinden.

(Senso)motoriek

Op de school kan ondersteuning gegeven worden door een fysio- en ergotherapeut (in samenwerking met de Driestroom). Zij werken nauw samen met de vakleerkracht sport en de groepsleerkrachten. De ergotherapeut kan ook onderzoek en behandeling uitvoeren bij problemen met sensomotorische integratie problematiek. De therapieën kunnen onder schooltijd en in speciaal daarvoor ingerichte ruimtes in het gebouw plaatsvinden.

Door middel van een combifunctionaris werkt de school nauw samen met Sportfriends. Deze samenwerking maakt het mogelijk om sporten op school uit te proberen, waarna er gezocht kan worden naar een passende sportclub in de omgeving van het kind. Op dit moment geven de judo- en basketbalclubs sportlessen na schooltijd.

Werkhouding

Het vakgebied werkhouding is belangrijk bij het leren zelfstandig functioneren van leerlingen. Ondersteuning bij het aanleren van een werkhouding kan in de vorm van een individueel dagritmeschema (eventueel visueel ondersteund met pictogrammen), afgeschermd werkplekken (al dan niet in de klas) en het oefenen met dag- en weektaken. Daarnaast wordt in het VSO gewerkt met het Eigen Initiatief Model (EIM). Dit is een leermodel voor mensen met een verstandelijke beperking waarbij men zelf leert nadenken over de aanpak van taken, om zo hun zelfstandigheid te vergroten.

Medische ondersteuning

Bij brede zorgschool de Cambier zijn klassenassistenten in dienst die gediplomeerd A verpleegkundige zijn. Daarnaast worden leerkrachten jaarlijks bijgeschoold in het toedienen van medicijnen en tiltechnieken, wanneer de situatie hierom vraagt. Evenzo gebeurt dit bij de handelingen bij epilepsie en diabetes.

Wij maken gebruik van beschikbare BePO onderwijsvoorzieningen

Wanneer de speciale ondersteuning die we conform de kwaliteitsstandaard bieden ontoereikend is werken wij intensief samen met partners uit het onderwijs en de jeugdzorg. Dit betreft collega's van andere scholen voor speciaal (basis)onderwijs en basisonderwijs

binnen en buiten het samenwerkingsverband BePO en verdere ketenpartners vanuit onderwijs en jeugdzorg.

Wij trekken samen op met ouders en/of verzorgers

Ouders en/of verzorgers zijn voor ons partners. Wij trekken samen met hen op zeker wanneer het gaat om het inzetten van onderwijsondersteuning voor hun kinderen. De samenwerking met ouders en/of verzorgers concretiseren wij als volgt:

De school streeft op basis van gelijkwaardigheid een open en duurzame samenwerking met ouders en/of verzorgers na. Ouders en/of verzorgers en school respecteren de eigen verantwoordelijkheid en deskundigheid van elkaar om zo te komen tot een zo optimaal mogelijke samenwerking in het belang van het kind.

Twee keer per jaar zijn er oudergesprekken. In januari gedurende 30 minuten een voortgangsgesprek, in juni een gesprek over de leer-opbrengsten van het jaar. Ouders en/of verzorgers en leerkrachten kunnen zo door middel van ontwikkelingsgrafieken het ontwikkelingsperspectief van hun kind volgen en bespreken. Tevens is er in het begin van het jaar een informatieavond en eerste kennismakingsgesprek met de (nieuwe) leerkracht. Daarna volgt een huisbezoek. In maart is er een informatieavond voor leerlingen die naar het V(SO) gaan.

Door het jaar heen worden thema avonden gehouden over Totale communicatie, social media, seksualiteit, enz.

Dagelijks contact kan plaatsvinden via Raakpunt (digitale ouderportaal), (picto)agenda, of per telefoon. De leerkracht is daarbij altijd het eerste aanspreekpunt.

Brede zorgschool de Cambier heeft een actieve medezeggenschapsraad en ouderraad. De ouderraad helpt vooral bij het organiseren van activiteiten.

3. Verbinding met ons samenwerkingsverband

Wij maken gebruik van de expertise in het samenwerkingsverband

Wanneer de onderwijsondersteuning die we conform de kwaliteitsstandaard bieden dit vereist werken wij intensief samen met onze partners uit het samenwerkingsverband. Dit betreft collega's van basisscholen, het plusteam (inzet BePO strippenkaart), de scholen voor speciaal (basis)onderwijs binnen en buiten het samenwerkingsverband en verdere ketenpartners uit onderwijs en jeugdhulp.

Wij maken gebruik van de middelen van het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband stelt naast expertise jaarlijks extra financiële middelen beschikbaar voor onze school in de vorm van het budget passend onderwijs. We zetten deze middelen in voor de bekostiging van de extra ondersteuningsmaatregelen die we voor onze leerlingen nodig hebben. In uitzonderlijke situaties kan het voor komen dat we voor de zeer specialistische ondersteuning van een leerling nog meer extra ondersteuningsmaatregelen moeten inzetten. Het samenwerkingsverband biedt ons dan de mogelijkheid hiervoor een aanvullend arrangement aan te vragen. Wanneer onze aanvraag voldoet aan de gestelde criteria stelt het samenwerkingsverband geldmiddelen voor de uitvoering van het betreffende arrangement beschikbaar. Over de ontvangen middelen leggen wij verantwoording af aan ons schoolbestuur en aan het samenwerkingsverband.

Wanneer de hulpvraag van de leerling de mogelijkheden van onze school aantoonbaar te boven gaat, zoeken we naar een nog meer passende ondersteuning of soms zelfs een andere leeromgeving voor deze leerling. We werken hiervoor optimaal samen met de school/organisaties voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs in de BePO regio en wanneer dit nodig is buiten de regio. Deze scholen/organisaties bieden eveneens 'speciale ondersteuning'.

Daarnaast werkt brede zorgschool de Cambier nauw samen met:

Kentalis (leerlingen met ernstige auditieve en communicatieve beperkingen) en **Bartimeus** (leerlingen met ernstige visuele beperkingen). Zij bezoeken de school minimaal één keer per jaar voor onderzoek en adviezen, in samenspraak met de schoolarts, bij leerlingen met respectievelijk gehoor en gezichtsproblemen.

Zorginstelling 's Heeren Loo, waar het gaat om kinderen die wonen op een woongroep van deze instelling. Er wordt gewerkt met **Een Kind Een Plan** (EKEP). Daarin wordt geprobeerd om doelen en werkwijzen met betrekking tot wonen en vrije tijd zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. In het gebouw is een KDC, voor- en naschoolse opvang en logeren aanwezig (allen van 's Heeren Loo).

De William Schrikker Groep, een gespecialiseerde instelling voor jeugdbescherming, jeugdreclassering en pleegzorg. Zij biedt hulp, advies en ondersteuning aan kinderen met een handicap of een chronische ziekte, wanneer bij deze kinderen in de thuissituatie ernstige opvoedingsproblemen zijn ontstaan.

De wijkteams van de gemeente Tiel.

Het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE) . Zij richten zich op het hanteerbaar maken van bijzondere zorgvragen, wanneer de zorgvragen van de leerling zo complex zijn dat eigen zorgverleners deze niet meer op kunnen lossen. Zij doen consultaties op alle sectoren van langdurige zorg en maken gebruik van een uitgebreid netwerk. De kennis en ervaring uit deze consultaties worden gebruikt om expertise op te bouwen en over te dragen aan de school.

4. Onze ontwikkelambities passend onderwijs

De kwaliteit is goed en dat willen we zo houden

Onze school biedt speciale onderwijs en ondersteuning van goede kwaliteit. We spannen ons doorlopend in deze kwaliteit op het beoogde niveau te houden en daar waar nodig en/of wenselijk te verbeteren. Dit doen we door o.a. de expertise van onze leraren te vergroten en onze onderwijsprocessen nog beter te laten aansluiten op de verschillende onderwijsbehoeften van onze leerlingen en de wensen van onze ouders/ verzorgers.

De brede zorgschool.

Vanaf medio 2014 beschikt brede zorgschool de Cambier (voorheen de Cambier van Nootenschool) samen met zorginstelling 's Heeren Loo over een nieuw gebouw: De brede zorgschool. Onderwijs, het kinderdagcentrum (KDC) en voor- en naschoolse opvang zullen in één gebouw gehuisvest zijn. Evenals weekend-, vakantieopvang en oefenwoningen. Alle kwaliteitsverbeteringen zullen betrekking hebben op de mogelijkheden die deze samenwerkingen en het nieuwe gebouw met zich meebrengen.

Zo is het gebouw aangepast voor lichamelijk beperkte en langdurig zieke leerlingen. Zo beschikt het over extra brede gangen en deuren, heeft elk lokaal een eigen toiletgroep,

hebben enkele lokalen een rolstoeltoegankelijk toilet met schuifdeuren, is er op elke verdieping een zorgbadkamer met daarin een invalidentoilet, douche, hoog-laagbed en een tillift. In het gebouw is een lift waarin zowel rolstoelen als bedden vervoerd kunnen worden. Kennis en kunde van groepsleiding zullen afgestemd worden op de hulpvragen die deze leerlingen met zich meebrengen.

Voor de samenwerking zullen we overlegstructuren ontwikkelen met de verschillende disciplines en streven naar een optimale afstemming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De ondersteuning volgens één kind één plan kan verder uitgewerkt worden.

Ook het gezamenlijk gebruik van middelen, die in het gebouw ter beschikking zijn, moet leiden tot een betere ondersteuning van leerlingen. Zo kunnen bijvoorbeeld alle kinderen gebruik maken van een gezamenlijke snoezelruimte, buitenspeelmateriaal, enz.